

Politiek en Staatsinrichting:

CDU

De CDU (Christlich Demokratische Union) is een conservatieve volkspartij met conservatieve, liberale en christelijk-sociale wortels. Samen met de Beierse zusterpartij CSU is de CDU langer aan de macht geweest dan enig andere partij in de BRD.

Van de eerste Bondsdagverkiezingen in 1949 tot 1969, tussen 1982 en 1998 en van 2005 tot en met 2021 leidde de CDU de bondsregering. Samen met haar Beierse zusterpartij CSU vormt zij in de Bondsdag één fractie, vaak de Union genoemd. De CDU is verantwoordelijk voor belangrijke ontwikkelingen in het naoorlogse Duitsland: de op het Westen gerichte buitenlandse politiek van de BRD van kanselier Adenauer; het model van de Rijnlandse sociale markteconomie van Ludwig Erhard; en de eenwording van Duitsland, de oprichting van de Europese Unie en de invoering van de euro onder Helmut Kohl.

Angela Merkel werd in 2005 de eerste vrouwelijke bondskanselier. Zij regeerde afwisselend met de SPD en de FDP tot 2021. Onder haar leiding doorstond Duitsland de eurocrisis relatief ongeschonden en speelt het een toonaangevende rol in de Europese Unie. In 2015 zette Merkel de toon in het Duitse vluchtelingendebat, toen ze met haar veel bekritiseerde '[Wir schaffen das](#)' het boegbeeld werd van de *Willkommenskultur*. In de EU bleek het daarna lastig tot een gemeenschappelijk migratiebeleid te komen. Merkel was ook gezichtsbepalend in de EU tijdens de coronapandemie, bij de totstandkoming van het coronanoodfonds.

De CDU voerde met Merkel als voorzitter jaren een pragmatische koers en heeft een aantal van haar kroonjuwelen opgegeven. Zo werd in 2011 de dienstplicht opgeschort en de *Energiewende* - de sluiting van de kerncentrales en de overgang naar duurzame energie - ingezet.

Na Merkels vertrek in 2021 verloor de CDU/CSU de verkiezingen en nam ze plaats in de oppositiebanken. Partijleider werd Friedrich Merz, die een conservatievere koers inzette. De CDU/CSU won met Merz als kanselierskandidaat de verkiezingen in 2025. Hij neemt het voortouw in de coalitieonderhandelingen, die hij met de SPD voert, en is de beoogd kanselier.

Brede confessionele partij

De CDU komt voort uit christendemocratisch georiënteerde groeperingen die na 1945 op deelstaatniveau werden gevormd. In 1950 verenigden zij zich tot de landelijke CDU. Het christelijke wereldbeeld vormt het uitgangspunt voor het inhoudelijke profiel van de partij, maar ook niet-christenen zijn in haar gelederen welkom.

Aanvankelijk overheersten katholieken uit de vooroorlogse Zentrumspartei met als basis het Rijnland, maar in de jaren vijftig groeide de CDU uit tot een brede confessionele partij. In de jaren vijftig en zestig integreerde de CDU de meeste kiezers van de belangrijkste partijen rechts van haar: de Deutsche Partei en het Block der Heimatvertriebenen und Entrechteten.

Na de val van de Muur in 1989 herwon de Oost-Duitse CDU, die in de DDR als *Blockpartei* onder controle van de communistische SED had gestaan, haar onafhankelijkheid. Samen met twee kleine centrumrechtse partijen vormde de CDU voor de Oost-Duitse verkiezingen van 18 maart 1990 de Allianz für Deutschland. De Allianz won deze verkiezingen, met steun van de West-Duitse CDU en kanselier Kohl, overtuigend en op 2 oktober, een dag voor de Duitse eenwording, werden de CDU en de Ost-CDU officieel samengevoegd.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/naslagwerk/187/cdu>